

Konce světa

z kosmologického hlediska

Josef Krob 19. 4. 2021

**"Some Day
The Universe
Will End"**

**copyright 2016
ithaca NY
kurt lichtmann
all rights reserved
all wrongs forgiven**

Typologie konfliktů a konců

- **Civilizační**
  - **Pozemské příčiny**
    - Konec lidstva (pokračování v nástupcích, UI, zcela jiný druh)
    - Konec civilizace
    - Konec planety
  - **Mimozemské příčiny**
    - Nevládnutý kulturní šok
    - Vyhlazení, sežrání
    - Podřízení
- **Ekosystémový, planetární (ekologický, biologický, klimatologický, geologický)**
  - Přirozené vyčerpání možností biologické druhu homo (pouze konec člověka)
  - Biologická, klimatologická, geologická katastrofa (ve spojení s civilizačními či astronomickými příčinami)
  - Katastrofální úspěch biologické konkurence (opět pouze konec člověka)
- **Astronomický**
  - Regulérní (závislost na vývoji mateřské hvězdy)
  - Katastrofický (srážka s jiným tělesem, 13. 4. 2029 Apophis, 29 000 km od Země)
  - (R)evoluční – gravitační (záření...) ovlivnění SS extrasolárním systémem
- **Kosmologický (scénáře vývoje vesmíru)**
  - Tepelná smrt vesmíru (historický scénář termodynamiky)
  - Kosmologické rozpínání (modernizovaná termodynamická a aplikovaná gravitační smrt)
  - Kosmologické smršťování
  - Kvantová smrt vesmíru

Nejdříve začátek...

~~stvoření vs. vznik~~

- ~~Augustinus~~
- Descartes
- Kant
- standardní model relativistické kosmologie
- ~~pre-bigbangové teorie~~

Descartes

Dvojitý vířivý pohyb –
kolem

a) vlastního centra

b) společného centra
skupiny těles

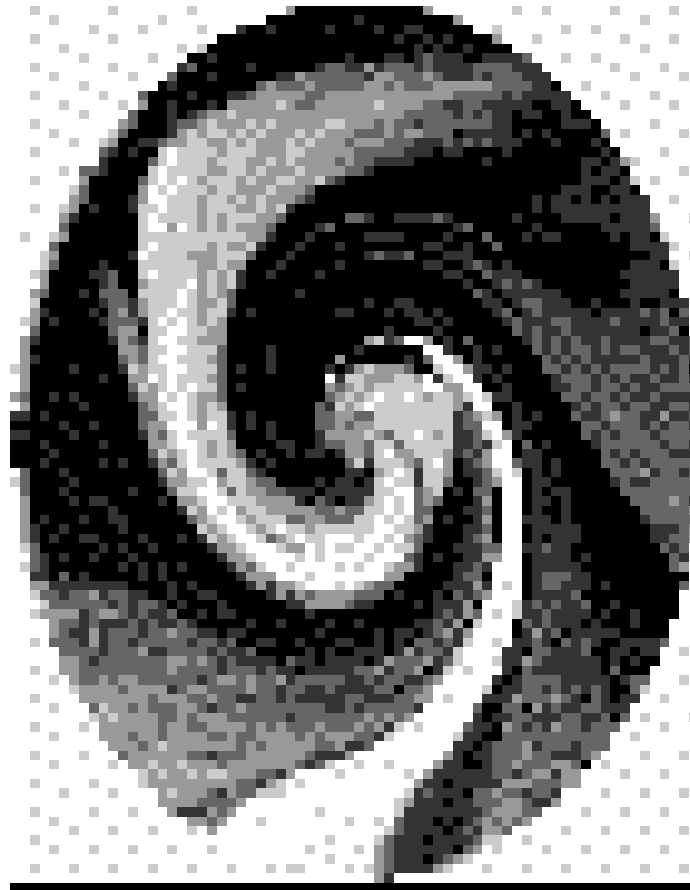
→ hypotéza vzniku
Sluneční soustavy

Kant

Kant

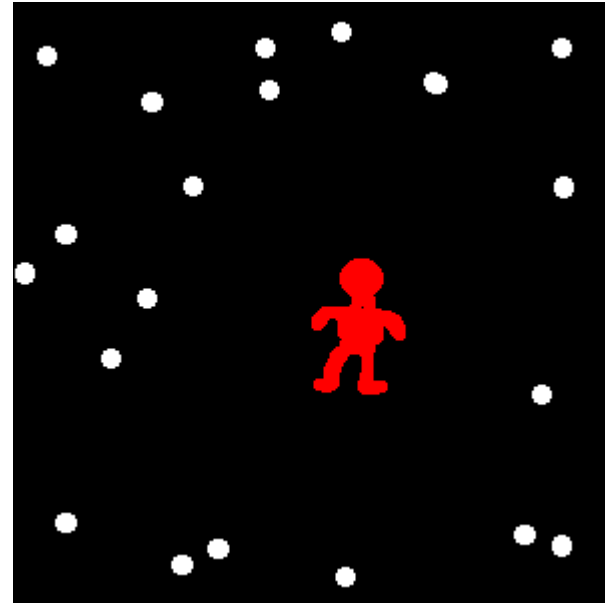
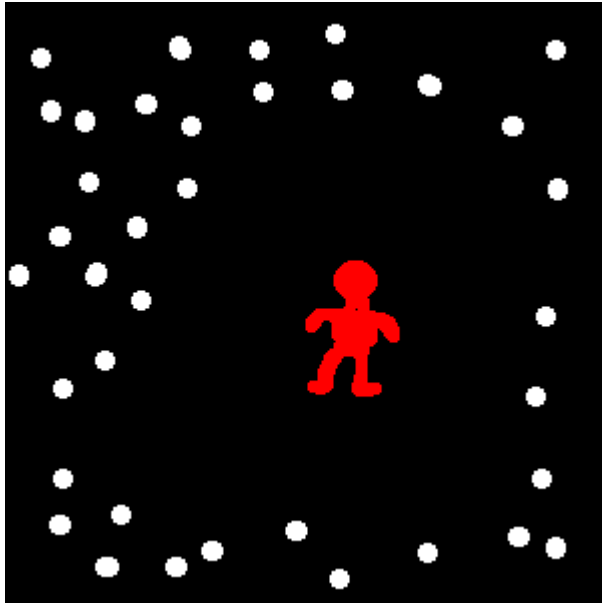
Simone Laplace

Kosmologické paradoxy

- Termodynamický
  - teorie tepelné smrti vesmíru (10^{97} K, 2,7 K)
- Gravitační
  - Nejednoznačné výsledky aplikace gravitačních zákonů na celý vesmír
  - (teorie gravitační smrti vesmíru)
- Fotometrický: **v noci je tma**

Olbersův paradox

Součet paradoxů

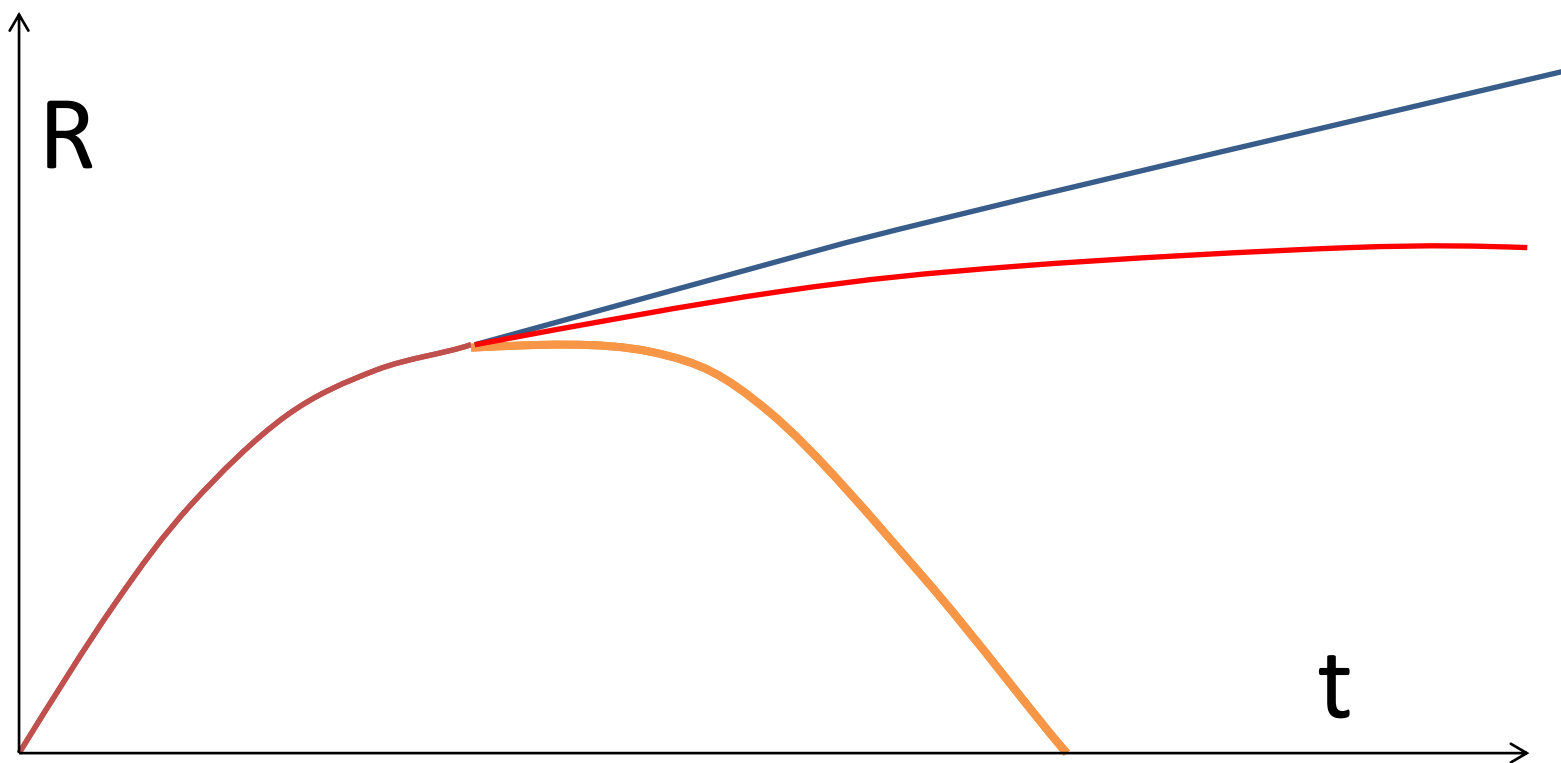
→ Vesmír je časově omezený

Vesmír v koncích

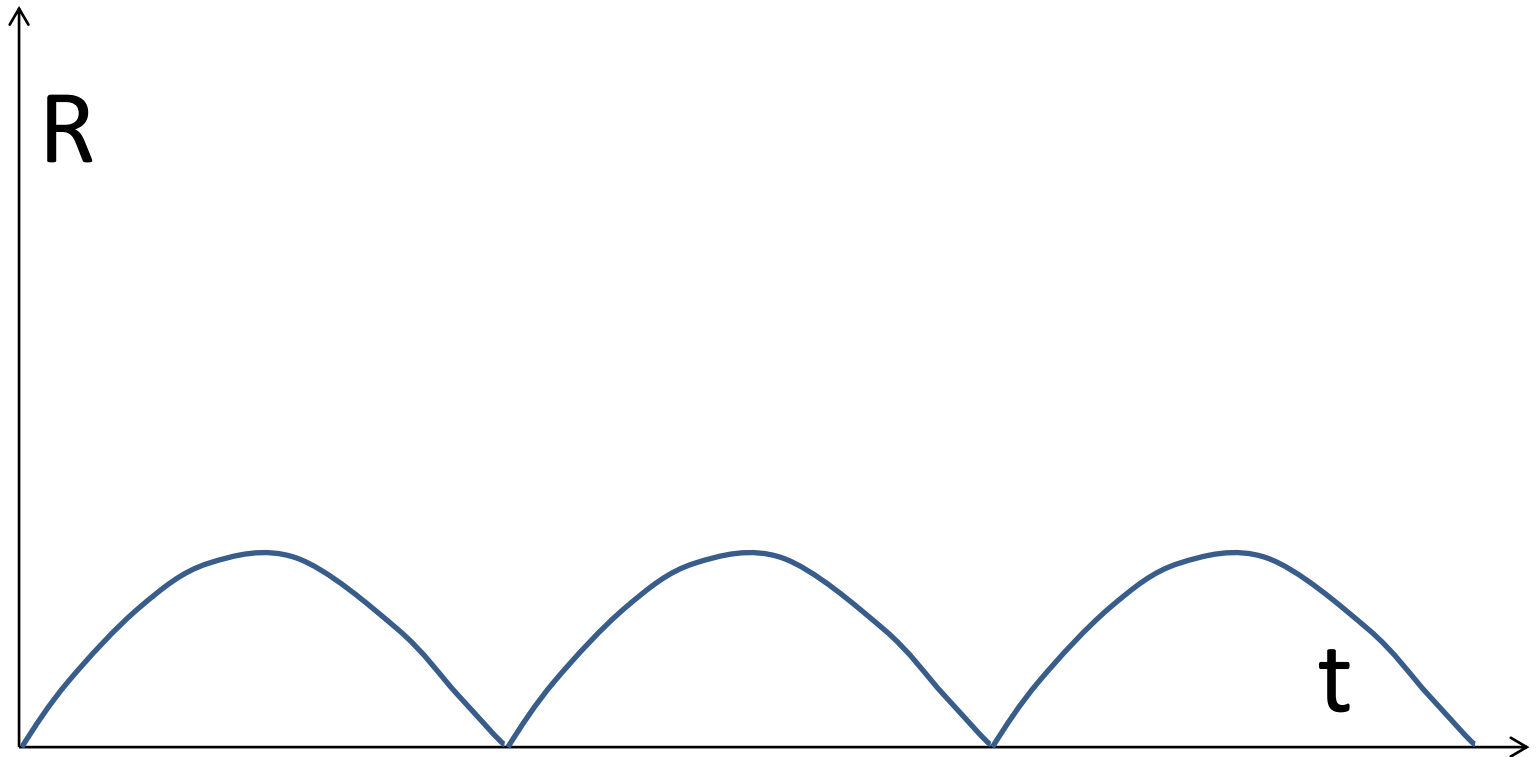
Konce vesmíru

- Tepelná smrt podle termodynamiky 19. století
- „Tepelná“ smrt podle kvantové fyziky
- Odkládání konce ve standardním (relativistickém) modelu
- Big Rip – smrt podle inflačního modelu
- Vakuová smrt

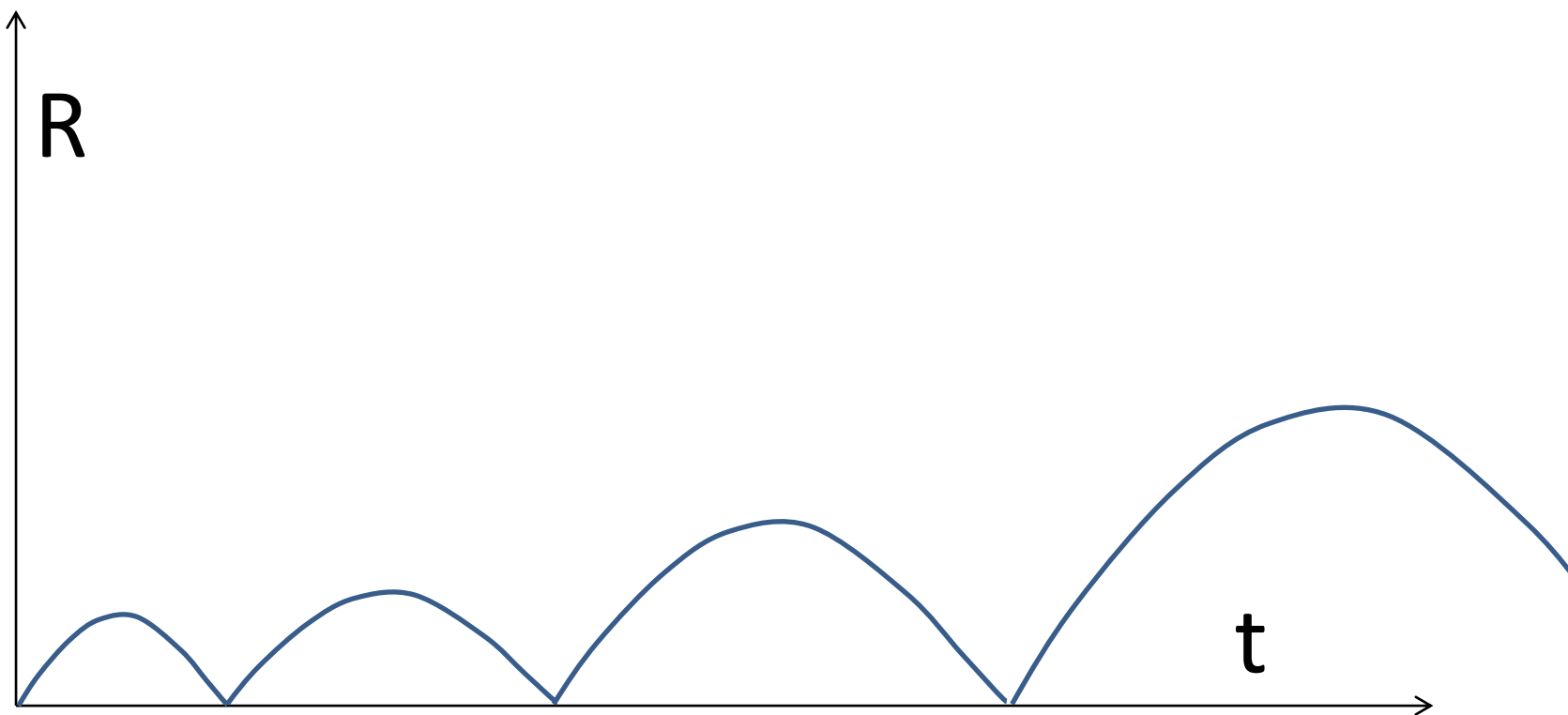
Relativistická kosmologie

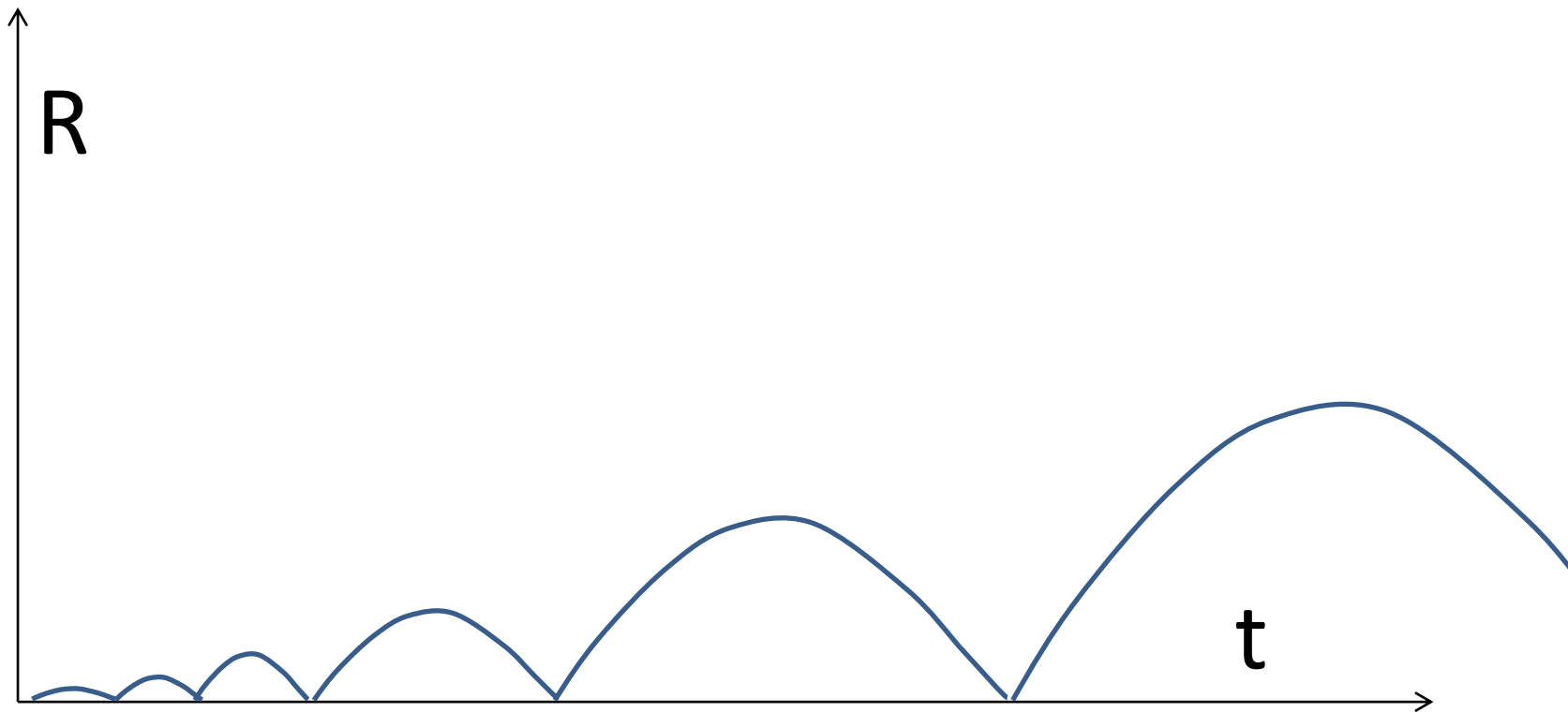
Cyklický vesmír

Cyklický vesmír + termodynamika

Cyklický vesmír + termodynamika

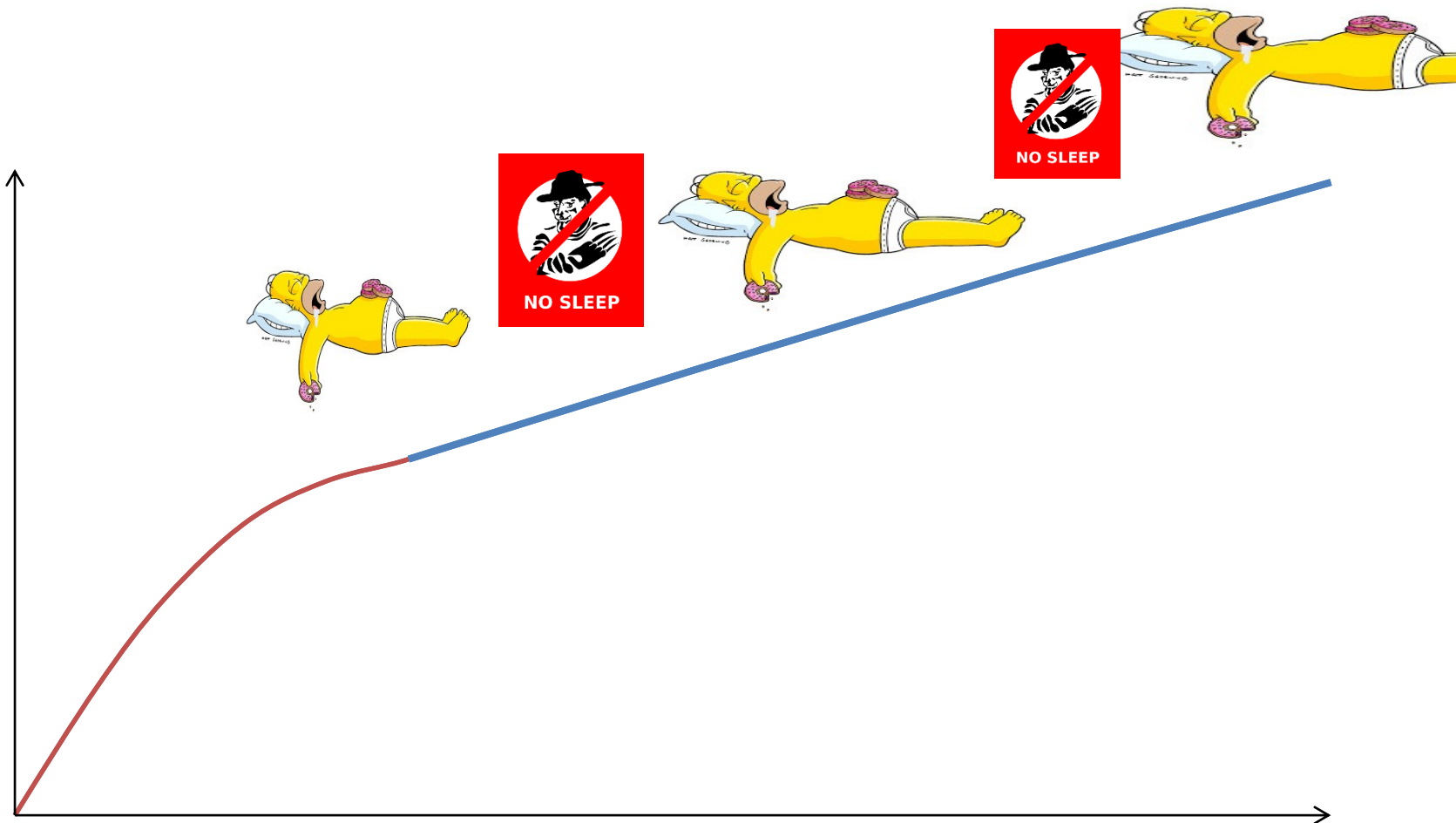
Big Rip

Otázka tempa rozpínání vesmíru

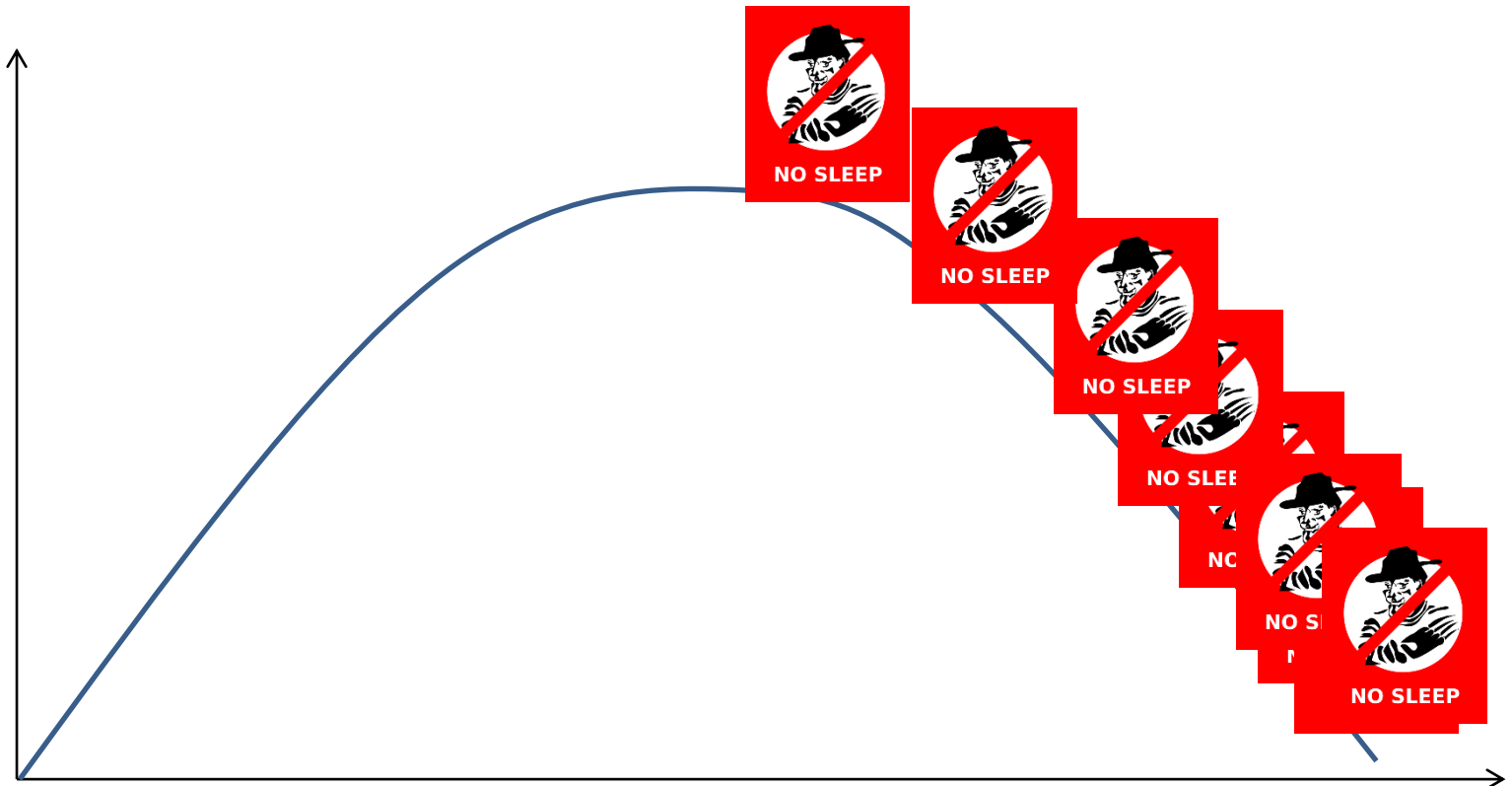
- Kosmologický člen – statický vesmír
- Standardní model – zpomalování
- Inflační modely – konstantní zrychlení
(rozpínání pouze velkých struktur)
- Temná hmota, energie – růst zrychlení?

Život na pomalo¹⁾

Život na rychlo

Vakuová smrt

Vakuum, co to je?

Prázdný prostor, nic, nicota

LHC

únor 2015

Velký hadronový urychlovač (Large Hadron Collider – LHC)

Obvod 27 km

Hloubka 50–170 m

Detektory (Alice, Atlas, LHCb, CMS)

46,23913, 6,0353, 484,6m

25. 2. 2015 10:00:41

शक्तिः शक्तिः शक्तिः शक्तिः
शक्तिः शक्तिः शक्तिः शक्तिः
शक्तिः शक्तिः शक्तिः शक्तिः
शक्तिः शक्तिः शक्तिः शक्तिः

“Shakti, the goddess of all forms, the creator of the cosmic universe,
the King of Deities who dwells in the female Buddha in the world of the 1000 Buddhas”
Shakti: The Goddess of Power, Government of India
Presented by The Department of Sanskrit, Government of India.

46,23009, 6,05429, 535,3m
23. 2. 2015 15:12:09

46,2324, 6,05518

23. 2. 2015 15:17:03

46,23253, 6,05397, 471,8m
23. 2. 2015 15:16:09

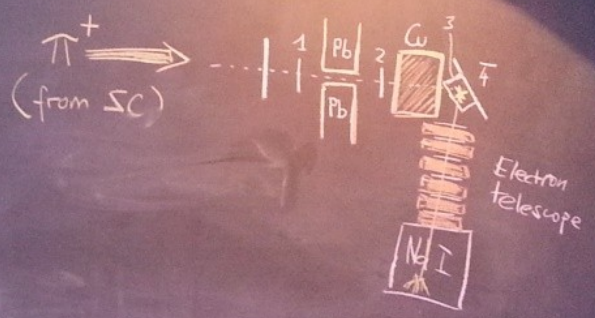

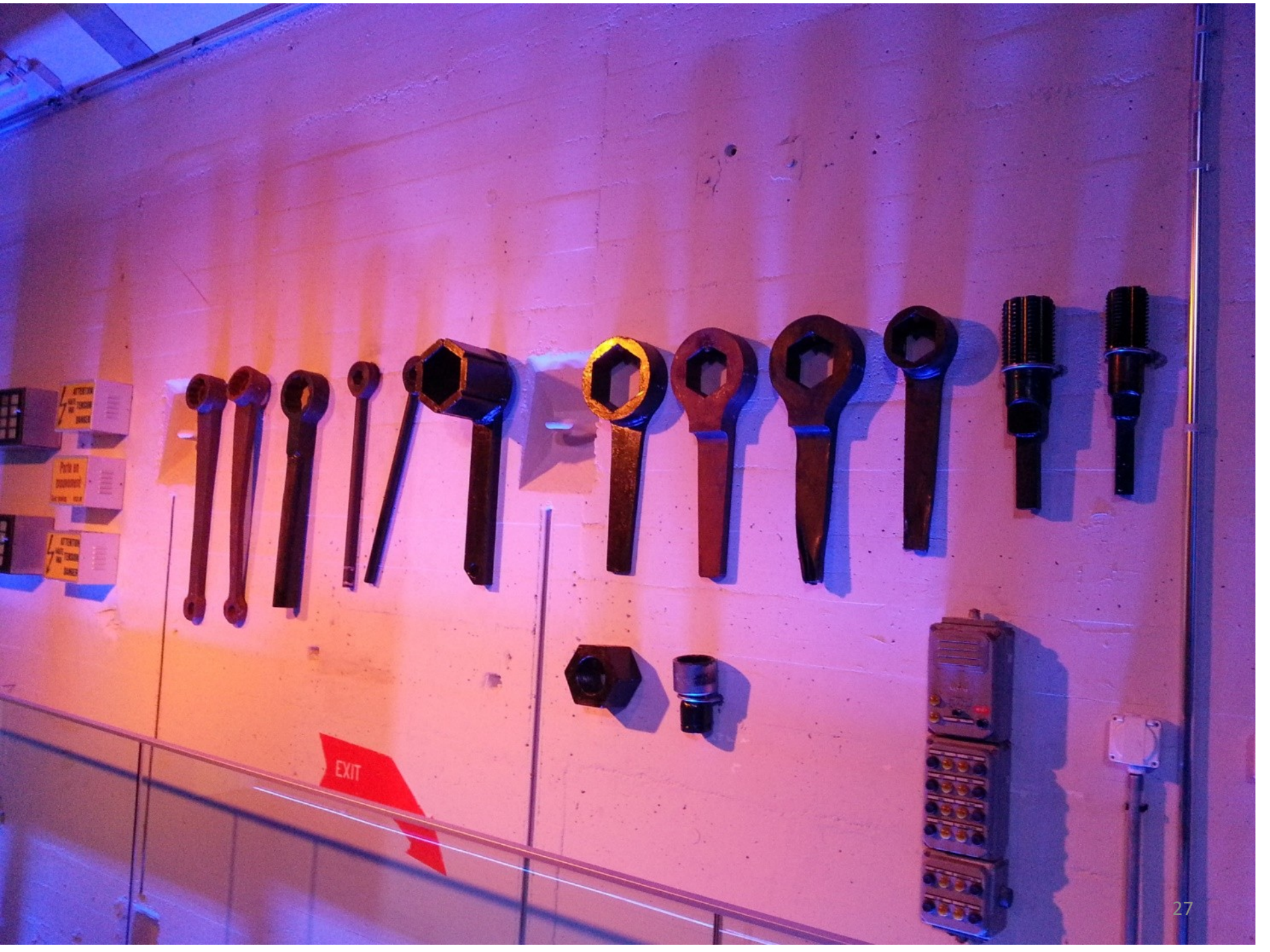
46,23118, 6,0553, 481,3m
23. 2. 2015 14:42:13

(Ruderman et al.)

$$\frac{\pi \rightarrow e + \nu}{\pi \rightarrow \mu + \nu} \sim 1.3 \times 10^{-4} ?$$

Yes! > 0.4 x 10⁻⁴ !!!

EXIT

Proud téměř 12 000 A

Teplota 1,9 K (-271,3 °C); 120 tun He

46,2377, 6,04808

26. 2. 2015 17:51:57

Shielding

RADIATION

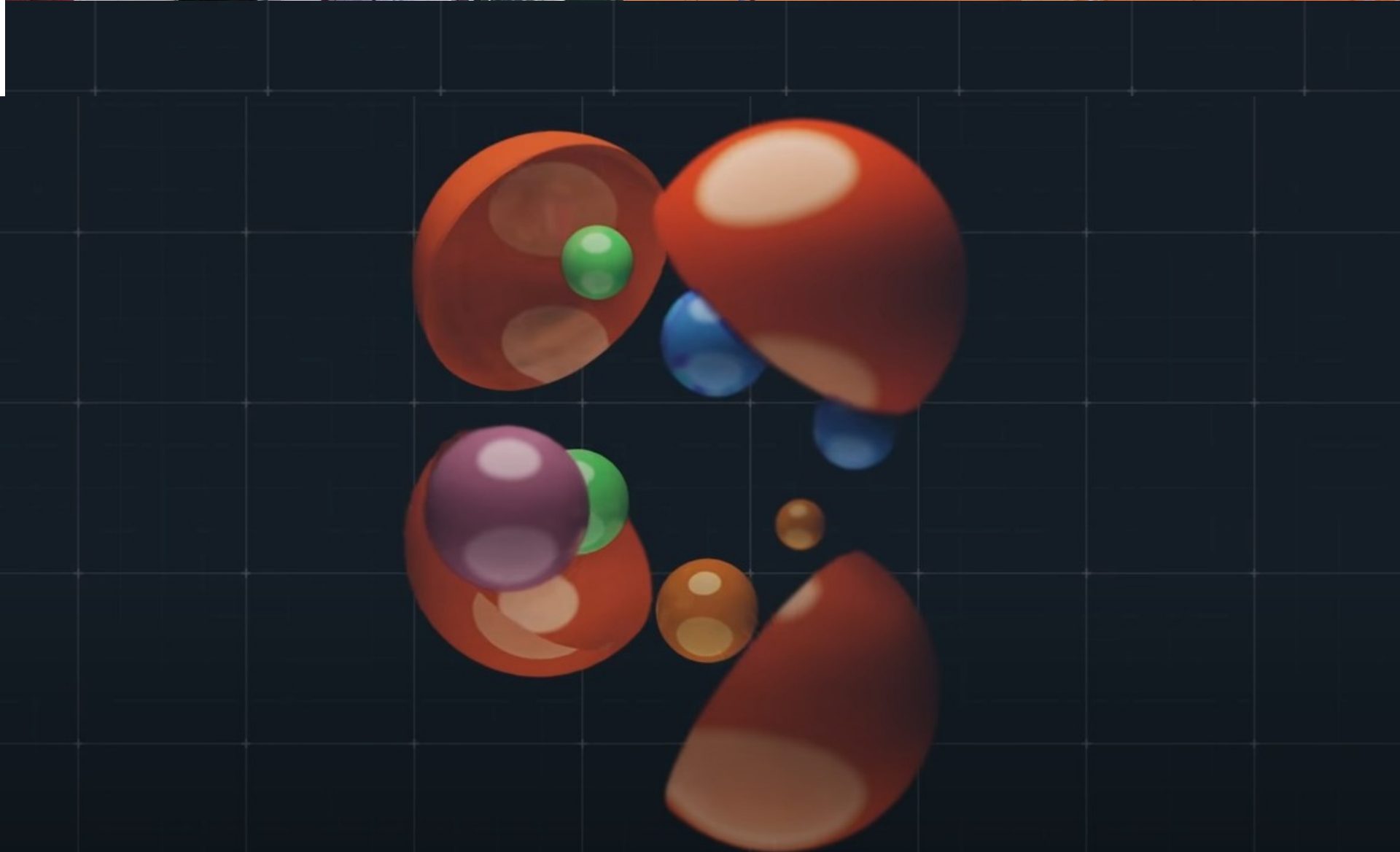
ZONE
SURVEILLÉE

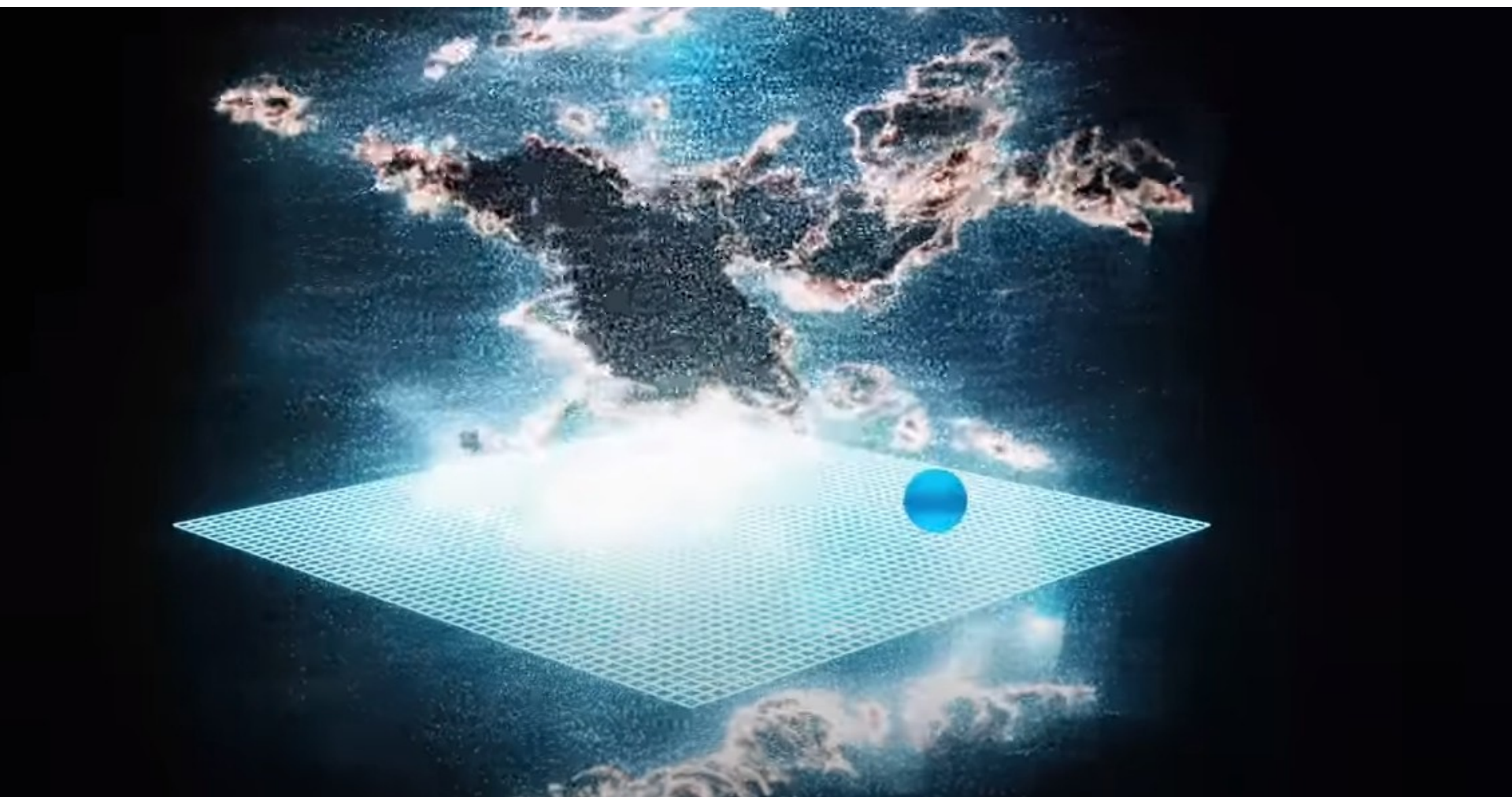
SUPERVISED
AREA

Dosimeter obligatory
Dosimètre obligatoire

Direction Provinciale
Radioprotection

Vakuová smrt

typy vakua

Typy fyzikálních interakcí

- Silná
- Slabá
- Elektromagnetická
- (Gravitační)

→ (Naše) vakuum

Atomová jádra, elektrony, různé silné interakce → nejslabší vakuum

Typy fyzikálních interakcí

- Silná
- Elektroslabá
- (Gravitační)

→ elektroslabé vakuum, energetičtější

Elektrony nejsou vázány v atomech, atomy neexistují

Typy fyzikálních interakcí

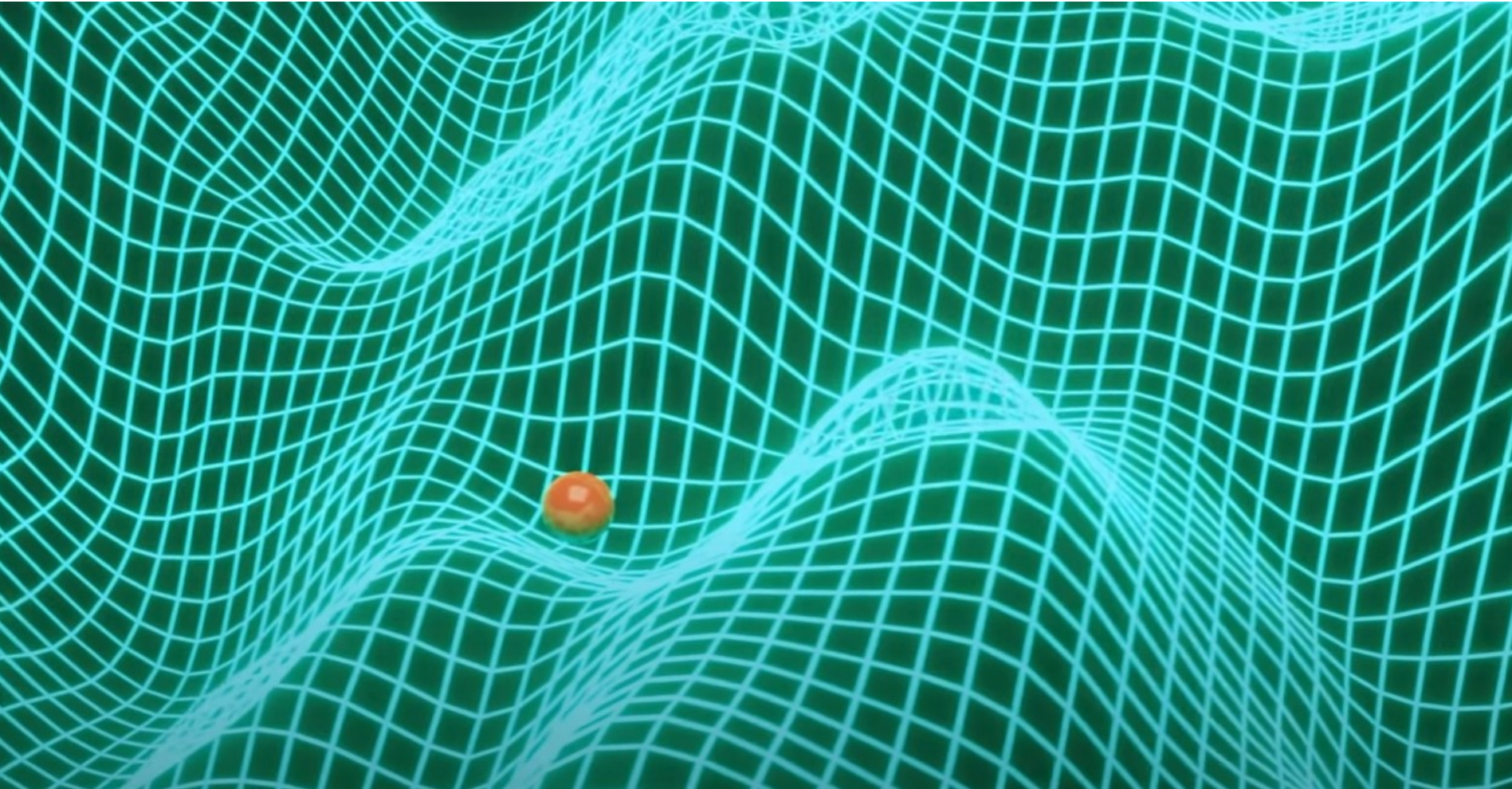
- Grand Unification Theory
- (Gravitační)

→ Vakuum velmi vysokých energií, neexistují ani jádra atomů

Pravé vakuum

tzv. falešná vakua

Vakuová smrt

Přece jenom stvoření?

Civilizace zanikne dříve, než stačí vytvořit simulaci

Civilizace nebude mít zájem na tvorbě simulací.

Již žijeme v simulaci.

Která z propozic je nejpravděpodobnější?

- 1. Tempo rozvoje technologií AI snižuje P(ravděpodobnost) propozice č. 1
- 2. Ekonomické výhody převáží etické námitky a snižují P propozice č. 2

Simulační argument

- Technologie umožňuje simulovat fyzikální svět
- Fyzikální svět může obsahovat simulaci
  - Simulovaný svět může dále simulovat další svět
  - Simulovaných světů je více než fyzikálních
  - Pravděpodobnost, že jsme v simulovaném světě je větší, než že jsme ve fyzikálním

